

OFFERYNNAU STATUDOL  
CYMRU

2024 Rhif 797 (Cy. 126)

LANDLORD A THENANT,  
CYMRU

Rheoliadau Tenantiaethau  
Amaethyddol (Ceisiadau am  
Gydsyniad y Landlord neu  
Amrywio Telerau) (Cymru) 2024

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn gwneud darpariaeth ynghylch datrys anghydfodau mewn perthynas â chydsyniad y landlord ac amrywiadau i delerau contract tenantiaeth ar gyfer tenantiaeth busnes fferm o dan Ddeddf Tenantiaethau Amaethyddol 1995 (p. 8) ("Deddf 1995").

Mae Rhan 1 yn cynnwys darpariaethau rhagarweiniol.

Mae Rhan 2 yn darparu i denant atgyfeirio cais i'w gymrodeddu pan fo cydsyniad y landlord neu amrywiad i delerau contract tenantiaeth ar gyfer tenantiaeth busnes fferm o dan Ddeddf 1995 yn ofynnol naill ai i alluogi tenant i ofyn am gymorth ariannol perthnasol neu i wneud cais am gymorth o'r fath o dan Ddeddf Amaethyddiaeth (Cymru) 2023 (dsc 4) fel y'i diffinnir yn rheoliad 2 neu er mwyn cyflawni dyletswydd statudol.

Mae rheoliad 3 yn nodi cwmpas y ceisiadau y caniateir eu gwneud o dan y Rhan hon, y gofynion y mae rhaid eu bodloni cyn y gellir gwneud cais a'r wybodaeth y mae rhaid ei chynnwys mewn hysbysiad ffurfiol i'r landlord fod cais am gymrodeddu yn cael ei wneud.

Mae rheoliad 4 yn darparu y caiff cymrodeddwr, wrth ystyried cais, orchymyn i'r landlord gydymffurfio â'r cais, yn llawn neu'n rhannol, neu wneud unrhyw ddyfarniad neu unrhyw benderfyniad y mae'n ystyried ei fod yn rhesymol ac yn gyfiawn rhwng y landlord a'r tenant.

Mae rheoliad 4(5) yn darparu bod unrhyw ddyfarniad neu unrhyw benderfyniad yn cymryd effaith fel pe bai'r telerau a'r darpariaethau ynddo wedi eu cynnwys mewn cytundeb ysgrifenedig yr ymrwymwyd iddo gan y landlord a'r tenant drwy amrywio'r cytundeb a oedd ar waith yn flaenorol mewn cysylltiad â'r denantiaeth o'r adeg y gwnaed y dyfarniad neu'r penderfyniad neu ar unrhyw ddyddiad diweddarach penodedig.

Mae rheoliad 5 yn darparu ar gyfer adolygiad o'r Rheoliadau hyn erbyn 13 Mehefin 2031 ac ar ysbeidiau heb fod yn hwy na 5 mlynedd wedi hynny.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. O ganlyniad, lluniwyd asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Rheoliadau hyn. Gellir cael copi oddi wrth: Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ ac ar wefan Llywodraeth Cymru ar [www.llyw.cymru](http://www.llyw.cymru).

---

OFFERYNNAU STATUDOL  
CYMRU

---

**2024 Rhif 797 (Cy. 126)**

**LANDLORD A THENANT,  
CYMRU**

Rheoliadau Tenantiaethau  
Amaethyddol (Ceisiadau am  
Gydsyniad y Landlord neu  
Amrywio Telerau) (Cymru) 2024

*Gwnaed* 16 Gorffennaf 2024

*Gosodwyd* gerbron *Senedd*  
*Cymru* 18 Gorffennaf 2024

*Yn dod i rym* 8 Awst 2024

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddir gan adran 8A(7) o Ddeddf Tenantiaethau Amaethyddol 1995(1), yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn.

**RHAN 1**

**Rhagarweiniol**

**Teitl a dod i rym**

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Tenantiaethau Amaethyddol (Ceisiadau am Gydsyniad y Landlord neu Amrywio Telerau) (Cymru) 2024.

(2) Daw'r Rheoliadau hyn i rym ar 8 Awst 2024.

---

(1) 1995 p. 8.

## RHAN 2

### Ceisiadau am Gydsyniad y Landlord neu Amrywio Telerau

#### Dehongli

#### 2. Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “cymorth ariannol perthnasol” (“*relevant financial support*”) yw cymorth ariannol o dan—

- (a) adran 8 o Ddeddf Amaethyddiaeth (Cymru) 2023 (pŵer Gweinidogion Cymru i ddarparu cymorth),
- (b) cynllun o’r fath a grybwyllir yn adran 9(7) o Ddeddf 2023 (ystyr “cynllun trydydd parti” at ddibenion pŵer i ddarparu cymorth),
- (c) cynllun y taliad sylfaenol, fel y’i diffinnir yn adran 16 o Ddeddf 2023 (pŵer i addasu deddfwriaeth sy’n llywodraethu cynllun y taliad sylfaenol),
- (d) deddfwriaeth sy’n ymwneud ag ariannu, rheoli a monitro’r polisi amaethyddol cyffredin, fel y’i diffinnir yn adran 17 o Ddeddf 2023 (pŵer i addasu deddfwriaeth sy’n ymwneud â’r polisi amaethyddol cyffredin),
- (e) deddfwriaeth sy’n ymwneud â chymorth ar gyfer gwenynyddiaeth, fel y’i diffinnir yn adran 18 o Ddeddf 2023 (pŵer i addasu deddfwriaeth sy’n ymwneud â chymorth ar gyfer gwenynyddiaeth),
- (f) deddfwriaeth sy’n ymwneud â chymorth ar gyfer datblygu gwledig, fel y’i diffinnir yn adran 19 o Ddeddf 2023 (pŵer i addasu deddfwriaeth sy’n ymwneud â chymorth ar gyfer datblygu gwledig),
- (g) adran 22 o Ddeddf 2023 (pŵerau Gweinidogion Cymru i roi cynhorthwy ariannol pan fo amodau eithriadol yn y farchnad);

mae i “daliad” yr ystyr a roddir i “holding” yn adran 38 o Ddeddf 1995;

ystyr “Deddf 1995” (“*the 1995 Act*”) yw Deddf Tenantiaethau Amaethyddol 1995;

ystyr “Deddf 2023” (“*the 2023 Act*”) yw Deddf Amaethyddiaeth (Cymru) 2023(1);

ystyr “dyletswydd statudol” (“*statutory duty*”) yw dyletswydd a osodir gan neu o dan—

- (a) Deddf gan Senedd y Deyrnas Unedig,

---

(1) 2023 dsc 4.

- (b) Deddf gan Senedd Cymru neu Fesur gan y Cynulliad, neu
- (c) deddfwriaeth uniongyrchol yr UE a ddargedwir;

mae i “landlord” yr ystyr a roddir i “landlord” yn adran 38 o Ddeddf 1995;

mae i “tenant” yr ystyr a roddir i “tenant” yn adran 38 o Ddeddf 1995;

mae i “tenantiaeth” yr ystyr a roddir i “tenancy” yn adran 38 o Ddeddf 1995;

mae i “tenantiaeth busnes fferm” yr ystyr a roddir i “farm business tenancy” yn adran 1 o Ddeddf 1995.

### **Cais am gydsyniad y landlord neu amrywio telerau**

3.—(1) Caiff tenant tenantiaeth busnes fferm atgyfeirio cais cymwys i’w gymrodeddu o dan Ddeddf 1995.

(2) Yn y Rhan hon, cais cymwys yw cais sy’n bodloni’r amodau a ganlyn—

- (a) mae’n cais am—
  - (i) cydsyniad y landlord i fater y mae cydsyniad o’r fath yn ofynnol ar ei gyfer o dan delerau’r denantiaeth, neu
  - (ii) amrywiad i delerau’r denantiaeth;
- (b) mae’n cael ei wneud at ddibenion—
  - (i) galluogi tenant i ofyn am gymorth ariannol perthnasol neu i wneud cais am gymorth o’r fath, neu
  - (ii) cydymffurfio â dyletswydd statudol sy’n gymwys i’r tenant;
- (c) ni ddaethpwyd i gytundeb â’r landlord ar y cais.

(3) Ni chaniateir atgyfeirio cais cymwys i’w gymrodeddu o dan baragraff (1) oni bai bod yr amodau a ganlyn wedi eu bodloni—

- (a) rhaid i’r tenant fod wedi talu unrhyw rent sy’n ddyledus o dan y denantiaeth y mae’r cais yn ymwneud â hi yn ddarostyngedig i unrhyw gytundeb ysgrifenedig rhwng y landlord a’r tenant i’r gŵrthynneb;
- (b) rhaid i’r tenant fod wedi codi’r cais gyda’r landlord mewn ysgrifen;
- (c) ni chaiff y denantiaeth fod yn destun hysbysiad ymadael dilys o dan adrannau 5 i 7 o Ddeddf 1995 na ellir ei herio gan y tenant mwyach o dan ddarpariaethau’r Ddeddf honno.

(4) I wneud atgyfeiriad am gymrodeddu mewn cysylltiad â chais yn unol â’r rheoliad hwn, rhaid i’r

tenant gyflwyno hysbysiad ysgrifenedig i'r landlord, ar ben yr hysbysiad a roddir o dan baragraff (3)(b), yn gofyn am gydsyniad y landlord i fater y mae cydsyniad yn ofynnol ar ei gyfer o dan delerau'r denantiaeth neu i amrywiad i delerau'r denantiaeth.

(5) Rhaid i hysbysiad o dan baragraff (4) gynnwys y canlynol—

- (a) manylion y cais sy'n cael ei wneud o dan baragraff (1);
- (b) datganiad ynghylch at ba un neu ragor o'r dibenion a ganlyn y mae'r cais yn cael ei wneud—
  - (i) galluogi tenant i ofyn am gymorth ariannol perthnasol neu i wneud cais am gymorth o'r fath;
  - (ii) cydymffurfio â dyletswydd statudol sy'n gymwys i'r tenant;
- (c) pan fo'r cais yn gais am amrywiad i delerau'r denantiaeth—
  - (i) telerau newydd arfaethedig y denantiaeth, a
  - (ii) prawf bod yr amrywiad i delerau'r denantiaeth y gofynnir amdano yn cynrychioli'r newid lleiaf sy'n rhesymol angenrheidiol i alluogi'r tenant i ofyn am y cymorth ariannol perthnasol neu i wneud cais am y cymorth hwnnw neu i gyflawni'r ddyletswydd statudol;
- (d) pan fo'r cais yn cael ei wneud er mwyn cael mynediad at gymorth ariannol perthnasol—
  - (i) disgrifiad o'r gweithgareddau y cynigir eu cynnal ar y daliad os caniateir y cais ac os yw unrhyw gais am gymorth ariannol perthnasol yn llwyddiannus, a
  - (ii) tystiolaeth i gefnogi disgwyliad rhesymol y bydd y tenant yn gymwys i ofyn am gymorth ariannol perthnasol neu i wneud cais am gymorth o'r fath os caniateir y cais;
- (e) datganiad bod darpariaethau yn y Rheoliadau hyn y caniateir atgyfeirio ceisiadau odanynt i'w cymrodeddu os na fydd cytundeb.

(6) Caiff y cymrodeddwr a benodir addasu hysbysiad y tenant wedyn o dan baragraff (4) os yw'n angenrheidiol gwneud hynny, ac os oes cyfiawnhad dros wneud hynny, gan ystyried yr holl amgylchiadau perthnasol.

(7) O fewn y cyfnod o 2 fis ar ôl i'r tenant roi hysbysiad sy'n bodloni'r gofynion ym mharagraff (5), caiff y landlord gyflwyno gwrth-hysbysiad sydd—

- (a) yn cydsynio i'r cais,

- (b) yn cydsynio i'r cais yn ddarostyngedig i amodau a nodir yn y gwrth-hysbysiad, neu
- (c) yn gwrthod y cais.

(8) Caiff y tenant atgyfeirio'r cais i'w gymrodeddu o fewn y cyfnod o 2 fis ar ôl i hysbysiad y tenant gael ei gyflwyno—

- (a) os nad yw'r landlord yn cyflwyno gwrth-hysbysiad;
- (b) os yw'r landlord yn cyflwyno gwrth-hysbysiad sy'n cydsynio i'r cais yn ddarostyngedig i amodau nad ydynt yn dderbyniol i'r tenant;
- (c) os yw'r landlord yn cyflwyno gwrth-hysbysiad yn gwrthod y cais.

### **Dyfarniadau neu benderfyniadau gan y cymrodeddwr**

4.—(1) Pan wneir atgyfeiriad at gymrodeddwr i benderfynu cais yn unol â rheoliad 3, caiff y cymrodeddwr orchymyn i'r landlord gydymffurfio â'r cais (naill ai yn llawn neu i'r graddau a bennir yn y dyfarniad neu'r penderfyniad) neu wneud unrhyw ddyfarniad arall neu unrhyw benderfyniad arall y mae'r cymrodeddwr yn ystyried ei fod yn rhesymol ac yn gyfiawn rhwng y landlord a'r tenant.

(2) Fel rhan o unrhyw ddyfarniad neu unrhyw benderfyniad a wneir o dan baragraff (1), caiff y cymrodeddwr gynnwys unrhyw ddyfarniadau neu unrhyw benderfyniadau y mae'n ystyried eu bod yn rhesymol ac yn gyfiawn rhwng y landlord a'r tenant mewn cysylltiad ag—

- (a) talu costau;
- (b) pan wneir cais at ddibenion galluogi'r tenant i ofyn am gymorth ariannol perthnasol neu i wneud cais am gymorth o'r fath, amodau sy'n ymwneud â gwneud cais llwyddiannus;
- (c) amodau sy'n cyfyngu ar allu tenant i wneud unrhyw atgyfeiriad dilynol am gymrodeddu o dan y Rhan hon mewn cysylltiad â'r un cais ac mewn perthynas â'r un denantiaeth;
- (d) amodau sy'n ymwneud â materion eraill gan gynnwys yr adeg y mae'r dyfarniad yn cymryd effaith.

(3) Ni chaiff y cymrodeddwr wneud unrhyw ddyfarniad nac unrhyw benderfyniad sy'n cynnwys amrywiad i rent y daliad fel rhan o unrhyw ddyfarniad neu unrhyw benderfyniad a wneir o dan baragraff (1).

(4) Ni chaiff y cymrodeddwr wneud unrhyw ddyfarniad nac unrhyw benderfyniad mewn cysylltiad ag unrhyw ddigollediad sy'n daladwy i'r landlord neu'r tenant fel rhan o unrhyw ddyfarniad neu unrhyw benderfyniad a wneir o dan baragraff (1).

(5) Mae dyfarniad neu benderfyniad gan gymrodeddwr o dan y Rhan hon yn cael effaith fel pe bai'r telerau a'r darpariaethau a bennir ac a wneir yn y dyfarniad neu'r penderfyniad wedi eu cynnwys mewn cytundeb ysgrifenedig yr ymrwymwyd iddo gan y landlord a'r tenant ac sy'n cael effaith (drwy amrywio'r cytundeb a oedd mewn grym yn flaenorol mewn cysylltiad â'r denantiaeth) fel o'r adeg y gwnaed y dyfarniad neu'r penderfyniad neu, os yw'r dyfarniad neu'r penderfyniad yn darparu hynny, o unrhyw ddyddiad diweddarach a bennir.

## RHAN 3

### Adolygiad

#### **Adolygiad**

5.—(1) Rhaid i Weinidogion Cymru o bryd i'w gilydd—

- (a) cynnal adolygiad o'r Rheoliadau hyn,
- (b) nodi casgliadau'r adolygiad mewn adroddiad, ac
- (c) cyhoeddi'r adroddiad.

(2) Rhaid i'r adroddiad cyntaf o dan y rheoliad hwn gael ei gyhoeddi cyn 13 Mehefin 2031.

(3) Rhaid i adroddiadau dilynol o dan y rheoliad hwn gael eu cyhoeddi ar ysbeidiau heb fod yn hwy na phum mlynedd.

*Huw Irranca-Davies*

Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a  
Materion Gwledig, un o Weinidogion Cymru  
16 Gorffennaf 2024